

INSTITUTT FOR FREMMEDSPRÅK
STRATEGI 2020-2022
Vedtatt av instituttrådet 4. desember 2019

INNLEDNING

Presentasjon av IF

Ved Institutt for fremmedspråk (IF) blir det undervist i språk/lingvistikk, litteratur og kulturkunnskap/historie innen ni fremmedspråk. I tillegg undervises det i fagdidaktikk for de språkene som er en del av fakultetets lektorprogram, praktisk pedagogisk utdanning (PPU) og erfaringsbasert masterprogram.

Instituttet er i sin egenart internasjonalt, og skiller seg fra andre institutter ved Det humanistiske fakultet ved at undervisningen og pensumlitteraturen i all hovedsak er på fremmedspråket. Gjennom språket møter studentene ulike kulturer der disse språkene snakkes, og teoretiske aspekter belyses i stor grad gjennom faglitteratur skrevet på fremmedspråket.

Forskerne ved instituttet har en dobbelkompetanse: både i fremmedspråket/ de ulike kulturer der fremmedspråket snakkes og i sin vitenskapelige disiplin (lingvistikk, litteratur, historie/kulturkunnskap og fagdidaktikk). Forskingen ved instituttet er internasjonal, både når det gjelder forskningstema, forsknings-nettverk og publiseringsspråk. Studentene får derved forskningsbasert undervisning i og på fremmedspråket og får et autentisk perspektiv på de fremmede kulturene.

Instituttet har i tillegg et aktivt miljø for språktesting i miljøet rundt Nasjonale prøver i Engelsk.

Størrelsen på fagmiljøene varierer fra Engelsk som er ett av de største ved fakultetet, til mindre fag med få faste stillinger. Instituttet er inne i en positiv utvikling, fagene er i vekst og det er mange nyskapende initiativer i fagmiljøene. Ledelsen ved instituttet følger tett opp alle fagmiljøene og arbeider aktivt for å skaffe tilstrekkelige ressurser til å opprettholde forskningsbasert undervisning med god kvalitet i alle fag og disipliner.

Dette strategidokumentet er forankret i Universitetet i Bergen sin generelle strategi, Humaniorastrategien, og strategien til Det humanistiske fakultetet 2019-2022.

Strategien med tilhørende tiltaksplaner skal være et arbeidsdokument som skal brukes aktivt for å fremme de målene vi har satt oss for instituttets virksomhet.

Visjoner og mål

IF skal være en trygg, stimulerende og inkluderende arbeidsplass for alle ansatte, gi gode vilkår for innovativ og forskningsbasert undervisning, for å bedrive forskning av høy internasjonal kvalitet og for å yte god service overfor studentene. Instituttledelsen skal arbeide systematisk for å få tilført mer ressurser der det er behov for det. IF skal tilby studentene et variert studietilbud av høy kvalitet og med trygge og inkluderende faglig-sosiale rammer. Forholdet mellom alle ansatte og mellom ansatte og studenter skal være preget av gjensidig forståelse og respekt.

FORSKNING OG FORSKERUTDANNING

– kvalitet, internasjonal orientering, samfunnsdeltakelse og synlighet

Instituttet skal forske innen alle instituttets språkfag og disipliner. Forskningen skal være internasjonalt orientert og inngå i internasjonale forskningsnettverk. Den skal bidra til langsiktig kunnskapsbygging om språklig variasjon og utvikling, om språklig kompetanse og språklæring og om språk som sosial, kulturell og estetisk praksis innenfor ulike språkområder. Med utgangspunkt i fagenes egenart, og ved å belyse andre kontekster enn den norske, også i et komparativt perspektiv, skal forskningen bidra til et bredt kunnskapsgrunnlag for å forstå og besvare språklige og kulturelle spørsmål knyttet til aktuelle samfunnsutfordringer og globale endringsprosesser.

Forskning

Mål: Instituttet skal drive forskning av høy internasjonal kvalitet

For å oppnå dette, skal vi

- fremme en fri og kreativ forskningskultur preget av faglig utveksling og samarbeid
- sikre tid og ressurser til forskning og forskningsrelaterte aktiviteter ved instituttet
- stimulere hver enkelt forsker og forskergruppe til langsiktig og strategisk forskningsplanlegging
- utvikle den enkelte forskers kompetanse systematisk og målrettet

Mål: Instituttet skal videreutvikle sin deltakelse på internasjonale forskningsarenaer

For å oppnå dette, skal vi

- arbeide for å øke andelen av internasjonale publikasjoner
- bidra til å utvikle kontakter med internasjonale forskernettverk og stimulere til økt deltakelse i internasjonale forskningsprogrammer og -prosjekter
- støtte deltakelse i internasjonale mobilitetsprogrammer og andre former for forskermobilitet

Mål: Instituttet skal bidra med grunnleggende, forskningsbasert kunnskap på sentrale samfunnsområder

For å oppnå dette, skal vi

- fremme en bred forståelse av språkfagenes samfunnsoppdrag og relevans
- oppmuntre til og støtte tverrfaglig forskning og tverrfaglige prosjekter
- formidle og profilere forskningsbasert kunnskap til interessenter i medier, arbeids- og næringsliv og i samfunnet for øvrig
- støtte forskning innenfor nasjonalt og internasjonalt prioriterte innsatsområder
- utvikle og profilere instituttets kompetanse innen forskning rettet mot globale

samfunnsutfordringer som migrasjon, flerkulturell forståelse og klima
· utvikle og profilere instituttets kompetanse innen fremmedspråksdidaktikk

Mål: Instituttet skal styrke sin deltakelse i større, eksternfinansierte forskningsprosjekter

For å oppnå dette, skal vi

- samarbeide aktivt med fakultetets BOA-avdeling for å yte faglig og administrativ støtte til prosjektutvikling og gjennomføring
- bidra til kontakt med aktuelle samarbeidspartnere
- bidra aktivt med innspill når sentrale forskningspolitiske dokumenter og satsingsområder skal utformes

Forskerutdanning

Mål: Instituttet skal tilby forskerutdanning av høy internasjonal kvalitet

For å oppnå dette, skal vi

- sikre god veiledning og tilknytning til sterke lokale, nasjonale og internasjonale fagmiljøer
- tilby avhandlingsseminar og mesterklasser til alle kandidater i regi av de lokale forskerskolene

Mål: Instituttets forskerutdanning skal fremme internasjonal deltakelse og mobilitet

For å oppnå dette, skal vi

- bidra til at kandidatene knytter kontakter med internasjonale forskningsmiljøer
- bidra til at kandidatene deltar ved internasjonale konferanser og forskerutdanningskurs
- legge til rette for og oppmuntre til at alle kandidater gjennomfører kortere eller lengre forskningsopphold ved institusjoner utenfor Norge i løpet av ph.d.-utdanningen
- bidra til at alle kandidater kan publisere internasjonalt

Mål: Instituttets forskerutdanning skal gjøre kandidatene i stand til å konkurrere på et internasjonalt arbeidsmarked og innenfor ulike sektorer i arbeidslivet

For å oppnå dette, skal vi i samarbeid med andre enheter ved UiB

- bidra til å forberede kandidatene på alternative karriereveier nasjonalt og internasjonalt gjennom informasjon og veiledning som vektlegger målrettet kompetanse- og karriereutvikling
- bidra til å utvikle kandidatenes generiske ferdigheter (for eksempel innen kommunikasjon og formidling, forskningsadministrasjon, prosjektutvikling og prosjektdrifting) gjennom målrettet bruk av kandidatenes administrative pliktarbeid

Mål: Instituttets forskerutdanning skal legge til rette for at alle kandidater kan

gjennomføre sin ph.d.-utdanning på normert tid

For å oppnå dette, skal vi

- sørge for systematisk og konstruktiv oppfølging av kandidatene gjennom regelmessige medarbeidersamtaler, kandidatrapporter og midtveisevalueringer
- ha kontinuerlig fokus på veiledning og veilederopplæring
- legge til rette for at kandidatens pliktarbeid kan gjennomføres på en forutsigbar, hensiktsmessig, effektiv og faglig utviklende måte
- ha kontinuerlig oppmerksomhet mot kandidatenes fysiske og psykososiale arbeidsmiljø, med bakgrunn i at denne gruppen er spesielt utsatt for jobbrelaterte helseplager

UTDANNING

Instituttet skal tilby forskningsbasert utdanning av høy kvalitet i fremmedspråk, fremmede litteraturer, kulturer og områder og dessuten i fagdidaktikken til språkene som blir undervist i skolen. Utdanningen skal ta vare på de humanistiske fagenes særtrekk og medvirke til å øke studentenes evne til forståelse, toleranse, selvstendighet og kritisk tenkning.

Kompetansen vi tilbyr blir stadig viktigere i en globalisert verden. IF vil prioritere arbeidet med å rekruttere studenter til fremmedspråk og samtidig synliggjøre studentenes kompetanse, samfunnsrelevans og mulige yrkesveier. I denne sammenhengen er det også viktig å synliggjøre den faglige bredden ved instituttet. Gjennom kunnskap, dyktighet og generell kompetanse i fremmede språk, litteraturer og kulturer skal de ferdig utdannede kandidatene stå sterkt rustet både for arbeidslivet og videre faglig fordypning.

Instituttet har valgt å fremheve fem hovedområder i strategien: kvalitet, digitalisering, utveksling, praksis, og samfunnsrelevans. Området kvalitet får et særlig fokus i denne utdanningsstrategien.

Mål: Instituttet skal jobbe aktivt og målrettet med kvalitet i utdanningen.

Undervisning

Vi skal

- tilby forskningsbasert undervisning av høy kvalitet
- gi studentene innsikt i prinsippene for argumentasjon, kritisk refleksjon og intellektuelt ansvar
- fremme etisk dømmekraft og integritet i undervisningen ved å vektlegge kildekritikk og god sitatpraksis
- arbeide aktivt for å prøve ut innovative, studentaktive undervisningsformer, i tillegg til å ta i bruk digitale verktøy og omvendt undervisning
- ha fokus på studenter med funksjonsnedsettelse eller spesielle behov, og tilrettelegge studiene for disse studentene
- utvikle porteføljen og sikre en god balanse mellom tilgjengelige ressurser og utdanningstilbud
- legge til rette for en konstruktiv integrering av disiplindefag og profesjonsfag i lektorutdanningen
- bygge kultur for å samarbeide om undervisning og dele undervisningspraksis på tvers av disipliner og fag

Gode læringsvilkår/læringsmiljø

Vi skal

- legge til rette for at studentene oppnår læringsutbyttet gjennom varierte undervisnings- og vurderingsformer
- sikre et meningsfullt samsvar mellom arbeids-, undervisnings og vurderingsformer på våre program
- stimulere til god kontakt mellom vitenskapelig ansatte, administrasjon og studenter
- støtte opp om arbeidet til fagutvalgene
- identifisere årsaker til frafall og jobbe systematisk for å redusere frafall i våre studieprogram

Evaluering

Vi skal

- arbeide i henhold til UiBs kvalitetssikringssystem og følge opp indikasjoner på dårlig studiekvalitet
- bruke de eksterne fagfellene for å få en fullstendig vurdering av faget/studieprogrammene innenfor en fireårsperiode
- jobbe systematisk med videreutvikling av alle studieprogram med fokus på å skape helhetlige studieprogram

Mål: Instituttet skal jobbe for at digitalisering får en større plass i våre studieprogram

For å oppnå dette skal vi

- arbeide aktivt for å prøve ut nye studentaktive undervisningsformer, for eksempel gjennom å ta i bruk digitale verktøy og omvendt undervisning
- jobbe med å øke instituttets kompetanse i Mitt UiB for å utnytte potensialet i plattformen
- arbeide aktivt for å gjøre campustilbudet tilgjengelig for fjernstudenter
- opprettholde og videreutvikle instituttets tilbud innen nettstudium

Mål: Instituttet skal satse sterkt på internasjonalisering og utveksling

For å oppnå dette skal vi

- følge opp UiBs handlingsplan for internasjonal virksomhet
- arbeide videre mot målet om at minst 60 prosent av bachelorstudenter skal reise på utveksling
- legge til rette for utveksling for masterstudenter, også kortere reiser (feltarbeid og konferanse)

Mål: Instituttet skal jobbe aktivt med å legge til rette for praksis i våre studieprogram

For å oppnå dette skal vi

- arbeide for økt bruk av praksis som del av studiene
- informere om praksismuligheter, både egne praksisemner, andre praksisemner ved UiB og andre praksismuligheter
- integrere praksis og utveksling der dette er mulig

Mål: Instituttet skal jobbe for å synliggjøre samfunnsrelevansen i våre utdanninger og bruke dette aktivt i rekrutteringsarbeid

For å oppnå dette skal vi

- synliggjøre den faglige bredden ved instituttet med tanke på rekruttering av nye studenter både innenfor og utenfor eget fakultet
- være et ledende miljø innenfor etter- og videreutdanning og tilpasse tilbudet til nye behov i samfunnet
- arbeide aktivt med å synliggjøre overførbare ferdigheter studentene får ved å ha tatt våre utdanninger

- styrke rekrutteringen til masterstudiene
- samarbeide med lokale og nasjonale aktører om tiltak som kan forbedre rekrutteringen
- bruke opplysninger om mulige yrkesveier i rekrutteringssammenheng

ADMINISTRASJON

Mål: Instituttet skal ha en kompetent og effektiv administrasjon som støtter opp under instituttets primære oppgaver innen forskning, undervisning og formidling. Administrasjonen skal levere gode tjenester på de områder som er prioritert, etablere gode rutiner og følge reglene som gjelder for offentlig forvaltning.

For å oppnå dette skal vi:

- Følge opp undervisning, eksamen og studenter ved instituttet. Dette innebærer også veiledning, kvalitetssikring, etter- og videreutdanning, internasjonalisering og administrativ støtte til faglig utviklingsarbeid.
- Følge opp forskerutdanningen og ph.d.-studentene ved instituttet, og i den grad ressursene tillater det, også bidra med forskningsadministrasjon og formidling.
- Følge opp økonomi, personalarbeid (HR) og praktiske oppgaver ved instituttet gjennom råd, veiledning, praktisk oppfølging, kvalitetssikring, budsjettarbeid mm.
- Samarbeide tett internt i administrasjonen, med de vitenskapelig ansatte og med andre avdelinger ved universitetet.
- Utvikle administrasjonens samlede kompetanse, gi opplæring til nye medarbeidere og legge til rette for tett samarbeid i administrasjonen.

IF SOM ARBEIDSPASS – ARBEIDSMILJØ OG HMS

-åpen, demokratisk, inkluderende, sosiale fellesskap

Mål: IF skal være en god arbeidsplass for alle ansatte, styres gjennom reelle demokratiske prosesser og være preget av en respektfull og inkluderende holdning

For å oppnå dette, skal vi

- sikre at instituttrådet, forskningsutvalget og utvalget for undervisning og internasjonalisering er organer med bred representasjon fra de ansatte (og studentene/stipendiatene) med reelle muligheter for å påvirke viktige avgjørelser
- sikre at forholdet mellom ledelsen og de ansatte er preget av åpenhet og tillit, og det skal være lett å fremme sitt syn overfor ledelsen og i instituttets organer
- jevnlig arrangere temamøter og andre fellestilstelninger for å formidle informasjon og opprettholde et godt sosialt arbeidsfellesskap

Mål: Studentene skal ha muligheter for å gi tilbakemelding til ledelsen om forhold som påvirker deres arbeidshverdag

For å oppnå dette, skal vi

- sørge for at rutineene for tilbakemeldinger og klager er kjent og følges både av studenter og ansatte

Mål: IF skal ha et godt og inkluderende arbeidsmiljø for ansatte og studenter og fremme likestilling basert på UiB sin Handlingsplan for likestilling med et utvidet likestillingsbegrep som har tiltak mot alle former for diskriminering

For å oppnå dette, skal vi

- kartlegge både fysisk og psykososialt arbeidsmiljø og følge opp dette der det er nødvendig
- ha økt fokus på mottak av nyansatte og nye studenter
- ta konflikter mellom ansatte og mellom ansatte og studenter på alvor og følge dem opp etter UiBs rutiner for konfliktløsning
- til enhver tid ha en oppdatert HMS-plan

Mål: IF skal være en god arbeidsplass med rom for den enkelte til å utvikle seg både når det gjelder forskning og undervisning

For å oppnå dette, skal

- alle ansatte få tilbud om medarbeidersamtale en gang i året og ellers når det er spesielle forhold som tilsier det

Mål: IF skal bidra til redusert negativ påvirkning på klimaet

For å oppnå dette, skal vi

- arbeide for å redusere fysiske møter og erstatte disse av nettmøter der det er hensiktsmessig
- redusere reiser med fly der andre transportmidler er mulige og hensiktsmessige
- redusere bruk av engangsservise i sosiale sammenhenger